

Sygn. akt XVII AmE 46/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Hanna Kulesza**

Protokolant: sekretarz sądowy Irmina Bartochowska

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2014 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania (...) **Centrum (...) w O.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) Centrum (...) w O. od Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 31 grudnia 2012 r. nr (...)

1. oddala odwołanie;
2. zasądza od (...) Centrum (...) w O. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Hanna Kulesza

Sygn. akt XVII AmE 46/13

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 31 grudnia 2012r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 1a, ust. 2, ust. 2a pkt 3, ust. 3 i ust. 6, art. 9a ust. 1a pkt 1 i ust. 8 i art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059), w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy - (...) Centrum (...), z siedzibą w O. ustalił, że wymieniony przedsiębiorca nie wywiązał się w 2011 r. z określonego w art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectw pochodzenia z kogeneracji, o których mowa w art. 91 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne wydanych, dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostkach kogeneracji znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo uiszczenia opłaty zastępczej obliczonej w sposób określony w art. 9a ust. 8a ustawy - Prawo energetyczne,

Za powyższe działanie Prezes URE wymierzył powodowi - (...) Centrum (...), z siedzibą w O. karę pieniężną w kwocie (...) zł (słownie: sześćdziesiąt dziewięć tysięcy pięćset trzydzieści trzy złote, sześćdziesiąt siedem groszy) stanowiącą (...) przychodu z działalności koncesjonowanej osiągniętego przez przedsiębiorcę w 2011r.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyło (...) Centrum (...) w O. , wnosząc o jej uchylenie i zasądzenia od strony pozwanej kosztów zastępstwa prawnego wg obowiązujących zasad.

Zaskarżonej decyzji powód zarzucił :

- naruszenie art. 56 ust.1 pkt. 1 a) i ust. 2a pkt.3) ustawy Prawo energetyczne polegające na niezasadnym uznaniu, iż zapłacenie opłaty zastępczej z opóźnieniem oznacza, że nie została ona zapłacona co skutkowało wymierzenie kary pieniężnej przewidzianej w ustawie.

- naruszeniu art. 56 ust. 6a ustawy Prawo energetyczne polegające na jego niezastosowaniu mimo istnienia przesłanek uzasadniających jego zastosowanie w niniejszej sprawie.

W uzasadnieniu odwołania powód przyznał, że nie wypełnił ciężącego na nim obowiązku w 2011r. wynikającego z przepisów prawa energetycznego , tj. nie uzyskał i nie przedstawił Prezesowi URE do umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji , jak również nie uiścił do dnia 31 marca 2012r. opłaty zastępczej za brakującą ilość energii elektrycznej w wysokości 53 487,44 zł z powodu zatorów płatniczych , wynikających z braku środków finansowych u jego kontrahentów.

Powołując się na wykładnię gramatyczną art. 56 ust 1 pkt 1a ustawy Prawo energetyczne stwierdził , że uiszczenie opłaty po terminie nie może być zakwalifikowane jako nie uiszczenie opłaty w ogóle tj. nie wypełnienie obowiązku podlegające karze pieniężnej na mocy powołanego przepisu.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją Prezesa URE z dnia 26 listopada 1998r. została udzielona powodowi koncesja na obrót energią elektryczną na okres od 26 listopada 1998r. do 31 grudnia 2025r. Koncesja ta została powodowi cofnięta dnia 12 grudnia 2011r. Bezsprzeczne jest , że w okresie od dnia 1 stycznia 2011r. do dnia 31 sierpnia 2011r. powód prowadził działalność gospodarczą polegającą na obrocie energią elektryczną. W 2011r. powód sprzedał odbiorcom końcowym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej energię elektryczną w ilości 4 969,704 MWh.(k.10 akt adm.)

W związku z tym, zgodnie z art. 9a ust. 8 Prawa energetycznego, na powodzie ciążyły obowiązki:

a) uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia z kogeneracji, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne na łączną ilość 164,000 MWh lub uiszczenia opłaty zastępczej w wysokości odpowiadającej tej ilości energii elektrycznej,

b) uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia z kogeneracji, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne na łączną ilość 1 103,274 MWh lub uiszczenia opłaty zastępczej w wysokości odpowiadającej tej ilości energii elektrycznej,

Powodowy przedsiębiorca – (...) Centrum (...) nie przedstawił Prezesowi URE do umorzenia ww. świadectw pochodzenia z kogeneracji za 2011rok a także do dnia 31 marca 2012r. nie uiścił za 2011r opłaty zastępczej.

Różnica pomiędzy wymaganym w 2011r. udziałem energii elektrycznej pochodzącej z umorzonych świadectw pochodzenia z kogeneracji lub wniesionej opłaty zastępczej w całkowitej rocznej sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym , a udziałem osiągniętym przez powoda wynosi w odniesieniu do :

- jednostki kogeneracji, o której mowa w art. 91 ust. 1pkt 1 Prawa energetycznego – 22,2%

-jednostki kogeneracji , o której mowa w art. 91 ust. 1pkt 2 Prawa energetycznego -3,3%

Wysokość opłaty zastępczej, którą powód powinien uiścić w celu zwolnienia się z obowiązku przedstawienia do umorzenia świadectwa pochodzenia energii z kogeneracji odpowiadała kwocie 53 487,44 zł

W dniu 20 kwietnia 2012r. powód uiścił na rachunek Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej tytułem opłaty zastępczej kwotę 53 487,33zł oraz kwotę 1393 zł tytułem odsetek za opóźnienie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgodne twierdzenia stron oraz dokumenty zgromadzone w toku postępowania administracyjnego, które nie były przez strony kwestionowane.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że powód nie kwestionował zarówno istnienia po jego stronie obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia o jakich mowa w decyzji jak i faktu nie wykonania tego obowiązku.

Ustawową podstawę powyższego obowiązku powoda stanowił art. 9a ust. 8 ustawy – Prawo energetyczne, który nakładał na przedsiębiorstwa energetyczne obowiązek uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectwo pochodzenia z kogeneracji, o którym mowa w art. 9l ust. 1, wydane dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostkach kogeneracji znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub uiszczenia opłaty zastępczej, w terminie określonym w ust. 5, obliczoną w sposób określony w art. 9a ust. 8a.

W przedmiotowej sprawie bezspornym jest, że powód do dnia 31 marca 2012r. nie wypełnił powyższego obowiązku, uiszczając opłatę zastępczą dopiero w dniu 20 kwietnia 2012r.

W świetle wskazanego obowiązku i faktu jego nie wykonania przez powoda nie budzi wątpliwości sądu zasadność nałożenia przez Prezesa URE na powoda kary pieniężnej.

Zgodnie bowiem z treścią art. 56 ust 1 pkt1a ustawy Prawo energetyczne, karze pieniężnej podlega, kto nie przestrzega obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia z kogeneracji albo nie uiszcza opłat zastępczych, o których mowa w art. 9a ust 1 i 8 Prawa energetycznego.

W ocenie Sądu niezasadne jest stanowisko powoda prezentowane w odwołaniu od decyzji, że kara pieniężna z art. 56ust 1 pkt 1a nie może być wymierzona skoro w dacie wydawania decyzji opłata zastępcza została już uiszczona, chociaż nastąpiło to z opóźnieniem. Przepis art. 9a ust 5 ustawy Prawo energetyczne wyraźnie stanowi bowiem, że nieprzekraczalnym terminem uiszczenia wymaganej przepisami opłaty zastępczej jest dzień 31 marca każdego roku w odniesieniu do poprzedniego roku kalendarzowego.

W piśmiennictwie wskazuje się, że termin uiszczenia opłaty zastępczej ma charakter materialny, a zatem czynność dokonana po jego upływie jest bezskuteczna, więc podmiot zobowiązany nie może skutecznie zrealizować nałożonego na niego obowiązku. Jednocześnie należy wskazać, że ustawa nie przewiduje możliwości przywrócenia terminu do wniesienia opłaty. Zatem uchybienie terminowi, bez względu na przyczynę, wyczerpuje znamiona czynu określonego w art. 56 ust 1 pkt 1a ustawy Prawo energetyczne. Spóźniona wpłata kwoty odpowiadającej opłacie zastępczej nie niweczy więc bezprawności wcześniejszego zaniechania tj. braku realizacji ustawowego obowiązku i może być jedynie jako okoliczność wpływająca na ocenę stopnia szkodliwości czynu. (por. Z. Muras w: Prawo Energetyczne. Komentarz, Lex a Wolters Kluwer business, Warszawa 2010,s.588).

Jak słusznie podnosi pozwany w odpowiedzi na odwołanie, powód może w każdej chwili wycofać wniesioną na rachunek Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej po upływie przewidzianego terminu kwotę ,odpowiadającą opłacie zastępczej lub w inny sposób ją zadysponować. Niewykonanie przez przedsiębiorcę

obowiązku uiszczenia w terminie opłaty zastępczej skutkuje bowiem powstaniem podstawy do nałożenia na niego kary pieniężnej , która obejmuje już opłatę zastępczą, a zatem zwalnia go z obowiązku odrębnego wniesienia tej opłaty.

Zgodnie z wzorem zamieszczonym w art. 56 ust 2apkt 3 ustawy , brak terminowej zapłaty opłaty zastępczej w całości lub w części , powoduje , że na przedsiębiorcę nakładana jest kara , której wysokość nie może być niższa od 1,3 – krotności nieuiszczonej opłaty lub jej nieuiszczonej części. Kara pieniężną obejmuje zatem także samą nieuiszczoną opłatę lub jej nieuiszczoną część .

W przedmiotowej sprawie Prezes URE nałożył na powoda karę pieniężną w najniższej dopuszczalnej przez przepisy wysokości .

W ocenie Sądu w rozpoznawanej sprawie nie zachodziła także podstawa do zastosowania instytucji odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust 6a ustawy Pe. Powołany przepis daje Prezesowi URE możliwość odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej , jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy , a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

Po pierwsze należy uznać , że zastosowanie powyższej instytucji (mającej charakter fakultatywny) w stosunku do powoda byłoby niesprawiedliwe wobec przedsiębiorców , którzy w terminie wykonali swoje obowiązki administracyjne . Ponadto skoro termin uiszczenia opłaty zastępczej ma charakter materialny , nie jest możliwa realizacja tego obowiązku po upływie terminu ustawowego. Nie można więc twierdzić ,ze powód zrealizował ten obowiązek. Nie została w przedmiotowym przypadku spełniona także przesłanka polegająca na tym ,że powód zaprzestał naruszania prawa , skoro spełnienie obowiązku miało charakter jednorazowy. W sytuacji nie spełnienia żadnej z powyższych alternatywnych przesłanek , bez znaczenia staje się ocena stopnia szkodliwości czynu powoda.

Mając powyższe na uwadze , Sąd ochrony konkurencji i konsumentów na podstawie art. 479⁵³kpc oddalił odwołanie uznając je za bezzasadne.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu na podstawie art. 98 kpc.

SSO Hanna Kulesza